

Välkommen till
Fotevikens Museums
Vikingastad

Museiområdet

Aktivitetsområdet

1. Bågsyttebanan
2. Hola stenar
3. Kastblida
4. Fotes hög
5. Avrättningsplats

Den rekonstruerade Vikingastaden

Byggnader:

6. Garvaregården
  - a. boningshuset
  - b. fiskareboden
  - c. rökeriet
  - d. skjulet
7. Köpmansgården
  - a. boningshuset
  - b. högloftet
  - c. vedboden
8. Bagaregården
  - a. boningshuset
  - b. magasinshuset
  - c. kokhuset
9. Väwaregården
  - a. boningshuset
  - b. vävareboden

10. Smedjan
11. Pottmakareboden
12. Lagmansgården
  - a. boningshuset
  - b. boden
13. Tinghöll
14. Svinahuset
15. Trälboden
16. Försvarstornet
17. Vägareboden
18. Vallen vid Syndre port
19. Område för experimentell arkeologi och "prova på" aktiviteter
20. Gropahuset
21. Gamla smedjan
22. Timmermansboden

- 23. Fotevikens museibyggnad**
- a. Entré, restaurang och butik
  - b. Utställningshall
  - c. Offentliga toaletter
  - d. Kontor

Har du funnit platsen så spännande att du vill stanna lite längre?

Det finns stugor till uthyrning. Du finner dem nedanför backen till Vikingastaden, direkt invid stranden. Mer information i museets entré.

Fotevikens Museum har också en intressant och omfattande hemsida. Besök oss på:

www.foteviken.se.

Vikingatiden varade från 700-talet till 1103. Under dessa fyra århundrade hade Skandinavien täta och direkta kontakter med kulturer ända från Kaspiska havet och Medelhavet till Kanada. Nordborna tog intryck av kulturer som de kom i kontakt med och därmed förändrades också deras egna värderingar. Samtidigt delade de med sig av sin egen kultur.

Vid vikingatidens början bestod Norden huvudsakligen av släktdominerade klansamfund. Bebyggelsen låg som ensamgårdar i skogsmarker eller i byklungor ute på slätterna. Landskapsbilden var totalt olik den nutida. Stora våtmarker och tät vegetation fanns även ute på slätterna. Under slutet av 900-talet började man bygga upp stadsliknande samhällen. I Skåne är Lund, Lomma och Helsingborg de tidigaste städerna.

Fotevikens Vikingastad ska försöka spegla ett tättbebyggt samhälle strax efter år 1134 - alltså under sen vikingatid - tidig medeltid. Detta år stod det blodiga slaget vid Foteviken. Tidsperioden var samtidigt en spännande brytningstid. Lund hade år 1103 blivit ärkestift över hela Norden. Stendomen i Lund stod under byggnad, tegel hade börjat användas som takbeläggning och olika träkonstruktioner användes i husen. Men fortfarande hände det att folket ute i bygderna tillbad de gamla gudarna.

1. Bågskyttebana.

2. Hola stenar. En skeppssättning, typisk gravform under vikingatiden. De döda kremerades och askan myllades ner. Jämför med nutida minneslundar.

3. Kastblida. Sådana stenslungor använde sig vikingarna av, exempelvis vid belägringen av Paris.

Fotevikens Museum

Öppet sommartid dagligen kl. 10.00 - 16.00

Skolaktiviteter under april - oktober.

Förbokade företags- och researrangemang hela året.

Adress: Fotevikens Museum
Museivägen 24
S 236 91 Höllviken

Telefon: +46(0)40-330800

Fax: +46(0)40-330819

Email: info@foteviken.se

Hemsida: foteviken.se

Bokning: +46(0)40-330 807

Fotevikens Museum

4. Fotes hög. Kung Fotes restaurerade gravhög.

5. Avrättningsplatsen. Hängning var det mest utdömda dödsstraffet. Galjen kommer att resas 2011.

6a-d. Garvaregården. Boningshuset uppfört med förebild från vikingastaden Hedeby. Boningshuset är uppfört med dubbla plankväggar, allt efter det arkeologiska fyndet. Datering: 900-tal - 1000-tal. Till gården hör: *Fiskareboden 6b* med förlaga från en bildsten, *Rökeriet 6c* med förlaga från staden Hedeby från 900-talet och *Skjulet 6d* med garveriplats, rötningsgrop och ställning för skinnberedning.

7a-c. Köpmansgården. Hustypen kallas sydgötiskt hus (en av högloftsdelarna saknas fortfarande) och härstammar från 1100-talet. Huset har både bostadsdel och fähus i skilda delar av samma huskropp. I den låga delen av huset fanns storstugan där man sov och åt.

8a-c. Bagaregården. Boningshuset har förlaga i hus från Lund från 1000-talet. Tekniken kallas resvirke. Husen i städerna låg efter varandra och bildade gårdsenheter. Ytterligare två hus ingår i denna gård, *Magasinet 8b* och *Bageriet 8c*.

9a-b. Vävaregården. Ett typiskt skänkt hus med korsvirke och lerklinade väggar. I anslutning till boningshuset ligger vävstugan.

10. Smedjan. Detta är ett exempel på enklare hantverkshus från 1000-talets Hedeby. Bakom huset finns en rekonstruerad järnmila för framställning av järn ur järnmalm. På tomten finns även en runsten som rest över en av vikingastadens smeder.

11. Pottmakarboden. Enkelt hantverksskjul. Hantverk med mycket eld utfördes ofta långt bak i staden.

12a-b. Lagmansgården. Byggnad uppförd i bulteknik, dvs med liggande timmer. Huset har två rum; ett hantverksrum för silversmide och ett bostadsrum. Här finner du en kopia av Suntaksstolen från ca 1100 men också en kopia av Osebergssängen från år 834.

13. Tinghöll. En höll var en möteslokal, ofta förknippad med kungamakten. Byggnaden är baserad på byggnadstekniken hos bl.a. norska stavkyrkor samt beskrivningar i isländska handskrifter. Sköldarna kommer från de många internationella vikingagrupper som på ting i höllen svurit att hålla Fotevikens rikes egen lag.

14. Svinhuset.

15. Trälboden. Hus uppfört i lerklinat korsvirke. Här kan tillfälliga vandringsmän få husrum.

16. Försvarstornet vid Nordre port med rustkammare. År 1131 omtalas invid Roskilde på Själland för första gången i Danmark ett försvarstorn av trä. Vid Eskilstorp norr om Foteviken har troligtvis funnits ett liknade, enkelt trätorn. Endast den omgivande vattengraven finns dock i dag kvar.

17. Stadens vägarbod. Här förvaras stadens officiella vikter och mått. Vägarboden kommer att byggas 2011.

18. Stadsvallen vid Syndre port. Parallellt med stranden går stadens huvudgata från den Syndre port till Nordre port. Stadsvallen öppnar sig mot havet. De vikingatida stadsvallarnas övre träkonstruktioner känner man inte till utseendet på. Träkonstruktion är därför hämtad från äldre gotländsk hängselteknik.

19. Område för experimentell arkeologi

20. Gropahuset. Rekonstruktionen baserad på fynd av ett flertal liknande grophus funna av arkeologer i Fosie utanför Malmö. Dateras till 900-tal - 1000-tal.

21. Gamla smedjan. Rekonstruktion efter ett 800-tals fynd i Ystad. Huset är delat i två delar; en verkstadsdel och en bostadsdel, den senare i form av ett grophus.

22. Timmermansboden. Enkelt mindre hus, så kallad bod.

23. Entré, butik, toalett och Riksgräns. Vikingastaden är ett fritt vikingarrike med egen kung, lagman och jarl. Det är en öppen mötesplats för alla vikingar.

Runstenar. Texten på den större lyder: "Göran, Stellan och Björn satte sten där många drängar dog. Pugna Forensis lever åter. Erik den Röde ristade". Stenen restes år 1997 till minnet av slaget vid Foteviken år 1134. Den mindre stenen har en hemlig text.

Offerlundan. Helgad åt Oden, Tor och Frej. Respektera andras trosuppfattning. Låt offergåvorna ligga kvar.

KULTURLANDSKAPSSLINGA

En speciell rundtur runt Vikingastaden. 10 st bruna stolpar är uppsatta med titthål och texter som berättar om kulturlandskapet runt Vikingastaden.